

Departementet, Holmens Kanal 22, 1060 København K
Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518, E-mail valg@ism.dk
J.nr. 2009-5963

Til kriminalforsorgens anstalter og arresthusene
Att.: Direktoratet for Kriminalforsorgen
dfk@kriminalforsorgen.dk
+ 2 bilag

6. oktober 2009

Brevstemmeafgivning til kommunal- og regionalvalget den 17. november 2009 på kriminalforsorgens anstalter og arresthusene

1. Indledning

Dette brev indeholder oplysning om brevstemmeafgivning på kriminalforsorgens anstalter og arresthusene til kommunal- og regionalvalget tirsdag den 17. november 2009. **Brevstemmeafgivningen på kriminalforsorgens anstalter og arresthusene begynder tirsdag den 27. oktober 2009** (tirsdagen 3 uger før valgdagen). Kriminalforsorgen har ansvaret for tilrettelæggelsen og gennemførelsen af brevstemmeafgivningen på kriminalforsorgens anstalter og arresthusene.

2. Retsgrundlag

Tirsdag den 17. november 2009 skal der afholdes valg til kommunalbestyrelser og regionsråd. Valgene afholdes efter reglerne i lov om kommunale og regionale valg (lovbekendtgørelse nr. 144 af 24. februar 2009) samt de bekendtgørelser og cirkulærer, som Indenrigs- og Socialministeriet har udstedt i henhold til loven.

3. Betingelser og frister for brevstemmeafgivning

Efter reglerne i den kommunale og regionale valglovs kapitel 6 kan enhver vælger, der er forhindret i at møde frem til afstemningen på valgdagen, afgive brevstemme på ethvert folkeregister her i landet fra den 3. tirsdag i august måned i valgåret til og med lørdagen før valgdagen. **På folkeregistrene/borgerservice-centrene i Danmark kan der således brevstemmes fra og med tirsdag den 18. august 2009 til og med lørdag den 14. november 2009.**

Vælgere, der er **indsat i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene**, kan **brevstemme i institutionen** til kommunal- og regionalvalget inden for de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest lørdagen før valgdagen, dvs. i perioden **fra tirsdag den 27. oktober 2009 til og med lørdag den 14. november 2009.**

Ret til at stemme, herunder brevstemme, til kommunale og regionale valg har enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, har fast bopæl i kommunen/regionen, og som herudover enten har dansk indfødsret (statsborgerskab), er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i EU, er statsborger i Island eller Norge eller uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen.

- ./ De nærmere regler om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene, herunder om de opgaver, der påhviler institutionerne i forbindelse med gennemførelse af brevstemmeafgivningen, er fastsat i bekendtgørelse nr. 129 af 19. februar 2009 om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene, som vedhæftes som bilag.

Også vælgere, der skal løslades inden valgdagen, kan brevstemme i institutionen. Både domfældte vælgere og varetægtsarrestanter eller anholdte kan brevstemme i institutionen.

Institutionen skal senest 3 uger før valgdagen, dvs. senest tirsdag den 27. oktober 2009, sørge for, at de indsatte bliver gjort bekendt med muligheden for at brevstemme i institutionen. Vælgere, der indsættes inden for den periode, hvor der kan afgives brevstemme, skal ligeledes orienteres om muligheden for at afgive brevstemme i institutionen.

Institutionens leder udpeger i overensstemmelse med bekendtgørelsens kapitel 2 de personer, der skal fungere som stemmemodtagere, og sørger i øvrigt for tilrettelæggelsen og gennemførelsen af brevstemmeafgivningen. Stemmelokalerne skal være indrettet og åbne for brevstemmeafgivning i overensstemmelse med bekendtgørelsens kapitel 3. Fremgangsmåden ved brevstemmeafgivningen til kommunal- og regionalvalget er som fastsat i bekendtgørelsens §§ 8 og 11 samt kapitel 6 og 7.

4. Brevstemmemateriale

Ved brevstemmeafgivning må kun anvendes det brevstemmemateriale, der er tilvejebragt ved Indenrigs- og Socialministeriets foranstaltning.

Indenrigs- og Socialministeriet har i 2008 fået fremstillet nyt brevstemmemateriale til kommunale og regionale valg.

Brevstemmematerialet består af:

- 1) en **grå stemmeseddel** til kommunalbestyrelsesvalget påtrykt ordene "Stemmeseddel til kommunalbestyrelsesvalg" og forsynet med tre rubrikker til angivelse af henholdsvis bogstavbetegnelse, listebetegnelse (partinavn) og kandidatnavn,
- 2) en **blå konvolut**, der på forsiden er påtrykt ordene "Stemmeseddel til kommunalbestyrelsesvalg" samt en kort vejledning om, hvordan stemmesedlen skal udfyldes,

- 3) en **gul stemmeseddel** til regionsrådsvalget påtrykt ordene "Stemmeseddel til regionsrådsvalg" og forsynet med tre rubrikker til angivelse af henholdsvis bogstavbetegnelse, listebetegnelse (partinavn) og kandidatnavn,
- 4) en **gul konvolut**, der på forsiden er påtrykt ordene "Stemmeseddel til regionsrådsvalg" samt en kort vejledning om, hvordan stemmesedlen skal udfyldes,
- 5) et **følgebrev**, der på vejledningssiden nederst i højre hjørne er påtrykt: "Schultz 2008", samt
- 6) en **gråblå yderkuvert**, der på forsiden i nederste venstre hjørne er påtrykt ordene "Stemmeseddel til kommunale og regionale valg".

Eventuelle restoplæg af brevstemmemateriale fra kommunal- og regionalvalget i 2005 kan fortsat benyttes. Tidligere restoplæg kan derimod *ikke* benyttes. Brevstemmemateriale beregnet til folketingsvalg, folkeafstemninger eller Europa-Parlamentsvalg kan *ikke* benyttes til kommunale og regionale valg.

Benyttes restoplæg af brevstemmemateriale fra kommunale og regionale valg i 2005 i henhold til ovenstående, skal ministeriet gøre opmærksom på, at det kan give nogle **problemer i forhold til postsorteringen**, hvis yderkuverten frankeres med en frankeringsmaskine, der påfører afsenderens postnummer. I dette tilfælde kan man risikere, at yderkuverten ved den maskinelle postsortering returneres til indehaveren af frankeringsmaskinen. Dette skyldes, at yderkuverten i det gamle materiale er mindre end i det nye brevstemmemateriale, som ministeriet har fået fremstillet. For at undgå dette skal brevstemmemodtageren overstrege afsenderadressen i frankeringsstemplet, inden brevet videregives til Post Danmark til postbesørgelse.

Institutionerne skal sørge for, at den fornødne beholdning af brevstemmemateriale er til stede, når brevstemmeafgivningen på kriminalforsorgens anstalter og arresthusene kan gå i gang fra 3 uger før afstemningsdagen.

Brevstemmemateriale kan rekvireres hos Schultz Distribution, Herstedvang 10, 2620 Albertslund, tlf. 43 22 73 00, telefax 43 63 19 69, e-post schultz@schultz-grafisk.dk. Det er ikke muligt at bestille brevstemmemateriale via internettet. Ved bestillinger af brevstemmemateriale bedes tydeligt angivet, at man ønsker **store sæt**, der består af alle 6 dele af brevstemmematerialet.

5. Fremgangsmåden ved anvendelse af brevstemmematerialet til kommunale og regionale valg 2009

Ved brevstemmeafgivning til kommunale og regionale skal der kun bruges ét sæt brevstemmemateriale, idet hvert sæt som nævnt indeholder både en stemmeseddel med tilhørende konvolut til kommunalbestyrelsesvalget og en stemmeseddel med tilhørende konvolut til regionsrådsvalget. Følgebrevet vedrører derfor både kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget, og dette følgebrev samt de to konvolutter med stemmesedler skal sendes til vedkom-

mende kommunalbestyrelse i samme yderkuvert. **Yderkuverterne må ikke være lagt ind i andre konvolutter ved aflevering til postbesørgelse.**

Om fremgangsmåden ved stemmeafgivningen kan i øvrigt henvises til den vejledning, der er trykt på bagsiden af følgebrevet. På forsiden af følgebrevet skal vælgeren bl.a. angive, om der fremsendes én eller to konvolutter med stemmeseddel, jf. nedenfor.

Hvis en vælger kun ønsker at stemme enten til kommunalbestyrelsesvalget eller til regionsrådsvalget, kan vælgeren levere den ubenyttede stemmeseddel med tilhørende konvolut tilbage til stemmemodtageren, der i givet fald straks skal tilintetgøre den ubenyttede stemmeseddel og konvolut. I stedet for at levere den ubenyttede stemmeseddel med tilhørende konvolut tilbage, kan vælgeren dog blot undlade at udfylde den pågældende stemmeseddel, men i øvrigt følge den almindelige fremgangsmåde ved at lægge den blanke stemmeseddel i den tilhørende konvolut og tilklæbe denne, og derefter lægge den tilklæbte konvolut i yderkuverten sammen med den anden konvolut med udfyldt stemmeseddel samt følgebrevet.

6. Nye regler om hjælp til brevstemmeafgivning

Reglerne om hjælp til stemmeafgivning blev ændret ved lov nr. 1347 af 19. december 2008. Herefter har *alle* vælgere med behov for hjælp til stemmeafgivningen fået ret til at forlange, at hjælpen ydes af den person, som vælgeren selv har udpeget, når blot der samtidig medvirker en myndighedsperson (kommunal- og regionalvalglovens § 55, stk. 2 og § 67, stk. 4). Hjælpen ydes af den personligt udpegede hjælper *ud over* stemmemodtageren eller, hvis der medvirker flere stemmemodtagere, *i stedet for* den ene af stemmemodtagerne. Ønsker vælgeren hjælp fra en personligt udpeget hjælper, skal der således i *alle* tilfælde ud over den personlige hjælper tillige medvirke en stemmemodtager. Dette gælder både ved stemmeafgivningen på afstemningsdagen og ved brevstemmeafgivningen.

I tilfælde, hvor vælgeren ved brevstemmeafgivning har udpeget en personlig hjælper, ydes den nødvendige hjælp af hjælperen og stemmemodtageren i *forening*. Det vil dog være naturligt, at det er stemmemodtageren, der sikrer sig vælgerens identitet, giver vælgeren vejledning m.v. og attesterer stemmeafgivningen på følgebrevet. Som en følge heraf må hjælperen i stedet for stemmemodtageren underskrive følgebrevet på vælgerens vegne, hvis vælgeren skal have hjælp hertil, da den, der underskriver følgebrevet, ikke samtidig må attestere. Kan den person, vælgeren har udpeget, ikke underskrive følgebrevet, må en anden stemmemodtager tilkaldes for at løse denne opgave.

7. Vejledning om brevstemmeafgivning til de kommunale valg den 17. november 2009

- ./. I forbindelse med stemmeafgivningen skal vælgeren have lejlighed til at gøre sig bekendt med vedhæftede **Vejledning om brevstemmeafgivning til de**

kommunale og regionale valg den 17. november 2009 ved brevstemmeafgivning på kriminalforsorgens anstalter og arresthusene.

Det er stemmemodtagerens pligt at sørge herfor.

I vejledningen er bl.a. gengivet indholdet af Indenrigs- og Socialministeriets bekendtgørelse af 10. august 2009 om, hvilke bogstavbetegnelser der ved de kommunale og regionale valg den 17. november 2009 skal tildeles kandidatlistor for partier, der pr. 1. august 2009 er opstillingsberettigede til folketingsvalg, og for det tyske mindretals parti. I tilslutning hertil er udtrykkeligt anført, at fortegnelsen ikke viser, om de nævnte partier opstiller til valget i den enkelte kommune eller region. Det er endvidere anført, at fortegnelsen ikke udelukker, at der i de enkelte kommuner/regioner kan være eller blive opstillet andre kandidatlistor. Bekendtgørelsen er offentliggjort i Statstidende den 12. august 2009.

Med venlig hilsen

Nicoline Nyholm Miller
Valgkonsulent